

AKADEMIA MUZYCZNA IM. I.J. PADEREWSKIEGO W POZNANIU
WYDZIAŁ WOKALNO-AKTORSKI STUDIA I STOPNIA

Moduł/Przedmiot:	Dykcja i recytacja			Kod modułu:	Wok/lic3/08
Koordinator modułu:	prof. dr hab. Andrzej Ogórkiewicz			Punkty ECTS:	8
Status przedmiotu:	Obowiązkowy z elementami obieralnymi	Rodzaj zajęć:	Wykłady/ Ćwiczenia	Ilość godzin:	150
Wydział:	Wokalno-Aktorski	Kierunek:	Wokalistyka		
Specjalności:	Aktorstwo	Profil studiów:	Ogólnoakademicki		
Forma studiów:	Stacjonarne	Język:	Polski		
Umiejscowienie w siatce godzin:					
Semestr I:	45 Z -2,5 ECTS	Semestr II:	45 K – 2,5 ECTS	Semestr III:	30 Z – 1,5 ECTS
Semestr IV:	30 E -1,5 ECTS	Semestr V:		Semestr VI:	-

Prowadzący zajęcia	mgr Michał Kocurek, wykl.
Cele i założenia modułu	<ul style="list-style-type: none"> – zdobycie umiejętności poprawnej i pewnej artykulacji, wyrazistości mówienia a także umiejętnego wykorzystania jej w śpiewie, – usunięcie błędów wymowy oraz korekta najczęstszych wad (szczękościsk, sztywność, nieruchliwość warg, słaby docisk języka, niewłaściwa artykulacja samogłosek i spółgłosek – ćwiczenia korekcyjne), – uproszczenia a mowa sceniczna, – znajomość zasad fonetycznych i norm poprawności językowej, – umiejętność interpretacji tekstu literackiego – poezja, proza klasyczna i współczesna, roli w dramacie lub komedii, – artystyczna interpretacja – naturalne i świadome stosowanie środków wyrazu.

Wymagania wstępne	<ul style="list-style-type: none"> – wiedza o języku, fonetyce, gramatyce na poziomie absolwenta liceum, – brak wad wrodzonych uniemożliwiających prawidłową artykulację, – wrażliwość i wyobraźnia oraz elastyczność w sposobie interpretacji tekstu i w śpiewie solowym.
--------------------------	---

TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁU (przedmiotu)	Liczba godzin
Semestr I	45
1. Mowa jako jeden ze sposobów wyrażania myśli, uczuć, naszej woli i jako środek porozumiewania się a także jako narzędzie komunikacji społecznej.	
2. Dykcja jako istotny środek wyrazu w procesie twórczym aktora - solisty śpiewaka.	
3. Głoska – jednostka mówienia – element mówienia.	
4. Wymowa a pisownia – współzależności i odrębności.	
5. Wymowa sceniczna jako wariant wymawianiowy najwyższej poprawności.	
6. Praca nad instrumentem: a) wzajemny związek między tonacją a artykulacją i jego wpływ na elastyczność przepony b) artykulacja – strona foniczno-wokalna, dykcyjna, ekspresyjna czyli techniczna i artystyczna.	
7. Prawidłowa wymowa samogłoski i spółgłoski: a) upodobnienia, b) współpraca narządów artykulacyjnych – samogłoski w ciągu fonicznym, c) wymowa samogłosek nosowych w wygłosie i śródgłosie, d) głoski półotwarte, e) głoski podwojone, f) akcent wyrazowy i zdaniowy, g) uproszczenia a mowa sceniczna.	
Semestr II	45
1. Motoryka narządów mowy: a) ćwiczenia warg, języka, szczęki dolnej, usprawnianie narządów mowy, b) ćwiczenia oddechowe – wydłużanie wydechu, zmiany w natężeniu głosu.	

<p>2. Sztuka recytacji – interpretacja tekstu literackiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) przekazanie sensu i emocji, konfliktów i psychologicznych uwikłań przedstawianej postaci, przemyśleń, uczuć, wyobrażeń, b) wiedza o budowie wiersza, prozadia, c) pauza artystyczna, logiczna, psychologiczna, rytmiczna, d) nieprzerwana ciągłość dźwiękowa – fraza, granice frazy, e) antykadencja i kadencja, f) rozziwy samogłoskowe, zbitki spółgłoskowe, g) umiejętność przygotowania narządów mowy do wymówienia następnej głoski czyli antycypacja artykulacyjna, h) mnemotechnika – różnorodność form przyswajania tekstu. 	
Semestr III	30
<p>1. Interpretacja tekstów poetyckich i prozatorskich klasycznych i współczesnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) fragmenty <i>Pana Tadeusza</i> A. Mickiewicza, <i>Beniowskiego</i> J. Słowackiego i innych poematów i wierszy, b) monolog romantyczny – <i>Dziady</i>, <i>Kordian</i>, <i>Fantazy</i>... c) poezja i dramaturgia współczesna – od W. Szymborskiej do S. Mrożka. 	
Semestr IV	30
<p>1. Kształtowanie pogłębionej wrażliwości na tekst:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) umiejętność wyboru i analizy wyrażania swoich przemyśleń i wrażeń, b) znajomość swojej psychiki, temperamentu, możliwości ekspresyjnych i walorów głosowo-artykulacyjnych. 	
<p>2. Dobór środków wyrazu właściwych dla danego TWORZYWA.</p>	

	Kod efektu	EFEKTY KSZTAŁCENIA MODUŁU (przedmiotu)	Efekt kształcenia w obszarze kształcenia
Wiedza (W)	K_W05	Posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób	A1A_W03
	K_W12	Posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy anatomicznej oraz higieny głosu, a także sposobów korygowania jego ewentualnych dysfunkcji	
	K_W14	Posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru	A1A_W08
	K_W15	Dysponuje podstawową wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych pozwalającą na realizację zadań zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	A1A_W01
	K_W16	Posiada wiedzę dotyczącą podstawowych koncepcji i technik interpretacyjno-artykulacyjnych i ich praktycznego zastosowania (aktorstwo, dykcja i recytacja)	A_W18
Umiejętności (U)	K_U01	Dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych	A1A_U01
	K_U02	Jest świadomy sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej	A1A_U01
	K_U03	Wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji zachodzących pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem	A1A_U03
	K_U19	Posiada umiejętność stosowania odpowiednich technik interpretacyjno-artykulacyjnych (aktorstwo, dykcja i recytacja)	A_U26 A_U30 A_U31
Kompetencje społeczne (K)	K_K01	Umie gromadzić, analizować i w świadomy sposób interpretować potrzebne informacje	A1A_K01
	K_K02	Realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji	A1A_K01
	K_K04	Posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury	A1A_K04
	K_K09	W sposób świadomy i profesjonalny umie zaprezentować własną działalność artystyczną	A1A_K05

Metody kształcenia	Wykład konserwatoryjny
	Praca z tekstem i dyskusja
	Analiza (studium) przypadków
	Rozwiązywanie zadań
	Rozwiązywanie zadań artystycznych
	Praca indywidualna
Praca w grupach	

Metody weryfikacji efektów kształcenia	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Nr efektu			
		Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	K_W05	K_W16	K_U01
Przesłuchanie (wykonawstwo)	K_W12	K_W16	K_U02	K_U03	

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%).				
		TAK				
	Warunki egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu lub kolokwium jest uzyskanie więcej niż 50% przewidzianych punktów.				
		TAK				
	Inne:	---				
	Semestr I:	Semestr II:	Semestr III:	Semestr IV:	Semestr V:	Semestr VI:
ZALICZENIE	KOŁOKWIUM	ZALICZENIE	EGZAMIN	-	-	

NAKLAD PRACY STUDENTA – ILOŚĆ PUNKTÓW ECTS _a)			
		Ilość godzin:	Punkty ECTS: (ustala Dziekan)
Godziny realizowane przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	Zajęcia dydaktyczne:	150	5
	Konsultacje (standardowo 1-2 na 15 tygodni zajęć):	4	0,13
	Suma:	154	5,13
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta w czasie trwania przedmiotu	Przygotowywanie się do zajęć (zadania domowe, lektura, ćwiczenie):	71	2,38
	Przygotowywanie się do ostatecznego zaliczenia/zdania egzaminu (maks. 8-10):	10	0,33
	Ilość godzin egzaminu (standardowo 2-3):	3	0,1
	Przygotowywanie się do prezentacji w czasie trwania semestru (jeśli dotyczy):	2	0,06
	Suma:	86	2,87
	Inne (jeśli dotyczy):	x	x
Sumaryczny nakład pracy: (wiersz ustala Dziekan)		240	8

Literatura podstawowa

1. *Sztuka mówienia* – Bronisław Wieczorkiewicz, Wyd. RTV – 1977
2. *Elementarne ćwiczenia dykcji* – Bogumiła Toczyska GWO 1998
3. *Łamańce z dedykacją* - Bogumiła Toczyska - Podkowa 1998
4. *Szrabanda w chaszcach* - Bogumiła Toczyska - Podkowa 1997
5. *Podstawy sztuki żywego słowa* – Mieczysław Kotlarczyk – CPARA 1961
6. *Sekrety żywego słowa* – Witold Kochoński, Olga Koszutska, Zygmunt Listkiewicz IW CRZZ 1974
7. *Książeczka o sztuce recytacji i sztuce mówienia* – Czesław Meissner – Katowice 1993
8. *Głośno i wyraźnie* – Bogumiła Toczyska – GWP 2007
9. *Sztuka przemawiania* – Joan Detz – GWP 2002
10. *Sztuka przemawiania* – Christoper Turk – Astrum 2003
11. *Jak mówić, rozmawiać, przemawiać* – Michał Kuziak – ParkEdukacja 2006
12. *Ruch w głosie* - Bogumiła Toczyska - Podkowa 2009
13. *Jak pokonać seplenienie* – Antoni Balejko – Białystok 2000
14. *Polszczyzna płata nam figle* – Poradnik językowy dla każdego pod redakcją Jerzego Podrackiego – Medium 1993
15. Adam Mickiewicz – *Pan Tadeusz*

Literatura uzupełniająca

1. Juliusz Słowacki – *Beniowski*
2. Polska poezja współczesna oraz proza
3. Dramat romantyczny i współczesny

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line

(opcjonalnie)

MOŻLIWOŚCI KARIERY ZAWODOWEJ

Student po ukończeniu cyklu szkolenia może podjąć pracę w ograniczonym zakresie w teatrze dramatycznym (statystowanie, mała rola) lub muzycznym.